

Tiedote 2/2024: Selvitystyön vesiosuuskunnan toiminnan siirtämisestä kunnan vesilaitokselle jatkuu

Kuten tiedotteessa 1/2024 kerrottiin, on Vesiosuuskunta Uurainen käynnistänyt hallituksen kokouksessa 22.11.2023 tehdyn päätöksen mukaisesti toimenpiteet, jotka tähtäävät vesiosuuskunnan toiminnan siirtämiseen kunnan vesilaitokselle.

Tässä tiedotteessa on kerrotaan selvitystyön tilanteesta, linja- ja välipumppaamojen sähköliittymähankinnasta sekä kiinteistöpumppaamojen ylläpidosta jatkossa.

VESIHUOLTOLAITOSTEN YHDISTYMISSELVITYSTYÖ

Kevään 2024 aikana olemme osallistuneet kunnan Vesihuoltotyöryhmän kokouksiin sekä yhdistymistä selvittävään ja valmistelevaan ”vesinyrkkiin”. Vesinyrkkiin ja yhdistymisselvitykseen osallistuvat seuraavat tahot: Uuraisten kunta/vesilaitos, Hirvaskylän vesihuolto-osuuskunta, Kynnämöisten vesiosuuskunta, Hankalan vesiosuuskunta ja Vesiosuuskunta Uurainen.

Vaikka selvitys on laajentunut koskemaan muitakin tahoja, kuin Vesiosuuskunta Uuraista, niin on täysin mahdollista, että kaikki tahot eivät liity kunnan vesilaitokseen ja, että mahdolliset liittymiset voivat tapahtua eriaikaisesti. Selvitystyön tarkoitus on luoda pohja vesiosuuskuntien sekä kunnan vesilaitoksen yhdistymiselle, mutta varsinaiset päätökset tekevät jokainen vesiosuuskunta ja Uuraisten kunta omissa toimielimissään.

Ulkopuolisen konsulttiyrityksen käyttämiseen (kattava teknis-taloudellinen sekä juridinen selvitys) on haettu ja saatu Etelä-Savon ELYltä avustusta. Konsulttityön tavoiteltu lopputulos ovat kaikki varsinaisessa yhdistymisessä tarvittavat tiedot ja dokumentit. ELYn avustuksen suuruus on 75% hankesuunnitelman mukaisista kokonaiskustannuksista ja loput kustannuksista (=omarahoitus) jakautuvat osallistuvien tahojen kesken liittymämäärien suhteessa. Vesiosuuskunta Uuraisen osuus selvityksen omarahoituksesta on 28%. Rahoituksen hakija ja selvityshankkeen koordinaattori on Uuraisten kunta. Tarjouspyynnöt selvitystyöstä on lähetetty kunnan toimesta viidelle yritykselle ja tarjousten jättämisen määräaika on 24.6.2024. Varsinainen selvitystyö yhteistyössä konsultin, kunnan vesilaitoksen ja alueen muiden vesiosuuskuntien kanssa lähtee liikkeelle kesälomien jälkeen. Olemme allekirjoittaneet osallistumissopimuksen selvityshankkeeseen.

LINJA- JA VÄLIPUMPPAAMOJEN SÄHKÖLIITTYMÄT

Nykyisellään osa linja- ja välipumppaamoista saa sähkönsä läheisen kiinteistön sähköliittymästä. Huoltovarmuuden varmistamiseksi ja toiminnan selkeyttämiseksi olemme käynnistäneet toukokuussa 2024 sähköliittymähankinnat näihin linja- ja välipumppaamoihin.

Tavoitteena on, että vuoden 2024 aikana kaikkien runkolinjaan kuuluvien pumppaamoiden sähkönsyöttö tapahtuu osuuskunnan omistamista ja hallinnoimista sähköliittymistä. Liittymät toimittaa alueen jakeluverkkoyhtiö Elenia ja urakoitsijana toimii Sähkötyö Rentola Oy. Elenia ja Sähkötyö Rentola kontaktoivat niiden kiinteistöjen omistajat, joihin työt vaikuttavat.

KIINTEISTÖPUMPPAAMOIDEN SIIRTÄMINEN KIINTEISTÖJEN OMISTAJIEN VASTUULLE

Osuuskuntakokouksessa 17.6.2024 tullaan keskustelemaan ja päättämään kiinteistöpumppaamoiden siirtämisestä kiinteistöjen omistajien vastuulle. Tällä hetkellä kaiken muun lisäksi myös kiinteistöpumppaamojen vikatilanteisiin reagointi on kaatunut muutaman hallituksen jäsenen hoidettavaksi, eikä näin voi enää jatkua. Kestävä ja myös väistämätön ratkaisu on se, että jokainen ottaa jatkossa enemmän vastuuta oman kiinteistönsä kiinteistöpumppaamosta.

Käytännössä tämä tarkoittaisi tässä vaiheessa kolmea asiaa:

- Kiinteistön omistaja huolehtii siitä, että pumppaamon kansi on turvallinen ja suljettu** siten, ettei putoamisvaaraa ole. Sulkeminen voisi tapahtua esimerkiksi pultilla ja lukkomutterilla (ns. nyloc), joita saa mistä tahansa rautakaupasta. Katso oman pumppaamosi kannen kiinnityssilmukan mitat, hae sopiva pultti ja mutteri ja lukitse kansi. Oleellista on se, etteivät lapset ja eläimet saa kantta auki.
- Omistaja tutustuu omaan pumppaamoonsa ja sen käyttöohjeisiin.** Ohjeet löytyvät pumppamojen keskuksista ja niitä voi myös pyytää sähköisinä pumppamovalmistajalta. Oman pumppaamon toimintaperiaatteet kannattaa ottaa haltuun nyt, kun tukea on vielä saatavissa. Ennen tai myöhemmin tulee se aika, että apua ei ole enää saatavissa muualta kuin maksullisia huoltopalveluja tarjoavilta yrityksiltä. Kannattaa siis opetella tekemään ne asiat, jotka on mahdollista tehdä itse. Pumppaamot eivät ole periaatteeltaan monimutkaisia, mutta turvallisuus- ja hygieniasiat on otettava huomioon kaikissa huoltotöissä.
- Vikatilanteessa omistaja tarkastaa ensimmäisenä pumppaamon tyyppin, testaa pumpun toimivuuden mahdollisella pakko-ohjauspainikkeella, testaa pumppaamon ja vipojen likaisuuden ja mahdollisuuksien mukaan puhdistaa/testaa vipat**, jos kyseessä on vipallinen pumppaamo. Mikäli nämä toimenpiteet eivät auta, voi apua tiedustella osuuskunnan päivystyspuhelimesta tai mahdollisten myöhempien ohjeiden mukaan erikseen nimetyiltä osuuskunnan yhteistyökumpaneilta.

Tämä tiedote ei edellytä osakkailta mitään toimenpiteitä, paitsi oman kiinteistön kiinteistöpumppaamoon ja sen ylläpitoon tutustumista.

Vesiosuuskunta Uurainen hallituksen puolesta,
Teppo Flyktman

LIITE: TOIMINTAOHJEITA OMAN KIINTEISTÖPUMPPAAMON YLLÄPITOON

Jokaisen pumppaamon mukana on toimitettu käyttöohjeet. Ole hyvä ja tutustu niihin huolellisesti.

Kaikki pumppaamoille/kaivoille tehtävät huolto- ja tarkastustoimet tapahtuvat täysin omalla vastuulla.

Tarkasta ensimmäisenä oman kiinteistösi pumppaamon tyyppi. Osuuskunnan verkostossa on kahdenlaisia kiinteistöpumppaamoja:

- 1) perinteisiä vipalla toimivia pumppamoja ja
- 2) ”älykkäällä” pumpulla varustettuja Autoadapt-pumppaamoja

Suorita kaikki huolto-, puhdistus- ja tarkastustyöt turvallisesti varovaisuutta noudattaen ja mielellään kahden aikuisen henkilön voimin. Kaivoon ei tule missään tilanteessa laskeutua. Varo, varo ja varo putoamista. Huolehdi esim. vippoja puhdistaessi hyvästä hygianiasta ja käytä suojavälineitä (mm. kumihanskat, suojalasit). Jätevedessä on monia taudinaiheuttajia.

Kaikki pumppaamot:

Pumppaamo ja viemärijärjestelmä toimii parhaiten, kun pumppaamon käyttö on säännöllistä. Jos pumppaamon käytössä on pidempi tauko, on pumppaamoon hyvä juokuttaa vettä ja vetää vessa muutaman kerran ennen taukoa ja erityisesti myös tauon jälkeen ennen varsinaisen käytön aloittamista. Tämä vähentää myös viettoviemärien tukkeentumisia.

Jos pumppaamo ei käytetä talvella, tee syksyllä edellä mainitun lisäksi seuraavat toimenpiteet:

- Pese pumppaamo esim. puutarhaletkulla. Pesuaineena voit käyttää tavallisia astianpesuaineita
- Puhdista kertyneet rasvat pois pintakytkimistä sekä muista rakenteista
- Laske säiliöön niin paljon puhdasta vettä, että se peittää sisällä olevan vaakatasoisen ja kahvallisen pallosulkuventtiilin
- Pumppaamon sisäisen putkiston jäätymisriskin pienentämiseksi suosittelemme esim. solumuovisen välikannen käyttöä. Vältä lumen luomista pumppaamon päältä tai ympäriltä.

Kaikissa pumppamoissa on häiriövalo, joka ilmaisee pumppaamon olevan häiriötilassa (hälytys aktiivinen ja/tai pinta liian ylhäällä).

Pumppaamon tyypistä riippumatta, tarkasta ongelmatilanteissa sekä pumppaamoa kiinteistöstä syöttävät sulakkeet että pumppaamon keskuksessa olevat sulakkeet (johdonsuoja-automaatit) ja vikavirtasuojat. Nämä saattavat toisinaan laueta omia aikojaan esim. ukonilmojen yhteydessä tai mikäli pumppaamon keskuksen pistorasiaan on liitetty ylimääräisiä laitteita, mutta usein kyseessä on oire jostain muusta pumppaamon viasta.

Pikaohje:

Autoadapt-pumppaamot:

Autoadapt -pumppaamon tunnistaa keskuksen tekstien lisäksi siitä, ettei sähkökeskuksen kannen alla ole minkäänlaista LCD-näyttöä, ainoastaan huoltopistoke. Autoadapt-pumppaamossa ohjaus ja pintamittaus on integroitu pumppuun.

Jos pumppaamosi on mallia Autoadapt, niin katkaise vikatilanteessa pumppaamon pääkytkimestä (keskuksen kannen alla) virrat noin minuutiksi ja kytke uudelleen päälle. Kuuntele, lähteekö pumppu päälle ja seuraa tyhjeneekö kaivo.

Mikäli pumppu lähtee päälle, seuraa alkaako pumppaamo toimimaan normaalisti. Joskus myös pumpun ulkopinnoille kertynyt moska voi aiheuttaa autoadapt-pumppaamoihin häiriöitä, joihin puhdistus auttaa.

Mikäli pumppaamo ei palaudu sähköttömänä käyttämisellä ja mahdollisella puhdistuksella toimintakuntoiseksi, tarvitaan ammattilaisten apua.

Perinteinen pumppaamo:

Perinteiset kiinteistöpumppaamot, joissa on käynnistysvipa, tunnistaa keskuksen sisällä olevasta pienestä LCD-näytöstä ja kaivossa olevista pintakytkimistä eli vipoista (2kpl). Asiat, jotka voi tehdä vikatilanteessa:

1. Avaa pumppaamon sähkökeskuksen kansi ja kirjaa ylös (tai ota kuva) pumppaamon ohjaimen pienellä LCD-näytöllä olevasta vikailmoituksesta. Katso löytyykö käyttöohjeesta tietoa/ohjeistusta ko. häiriöön liittyen.
2. Kokeile myös tällä pumppaamotyypillä sähkön sammuttamista minuutiksi ja palauttamista uudelleen päälle.
3. Kokeile pumpun keskuksessa olevaa pakko-ohjauspainiketta: lähteekö pumppu päälle sitä painamalla ja alkaako kaivon pinta laskea? Jos ei, niin pumppu on todennäköisesti viallinen ja sen huolto/vaihto tulee suorittaa ammattilaisen toimesta.
4. **Pakko-ohjauspainikkeella voit tyhjentää kaivon manuaalisesti ja siten estää ylivuodon mahdollista huoltoa odotellessa.**
5. Tarkasta vippojen puhtaus ja toimivuus. Vipat keräävät ajan myötä rasva ja likaa, joten niiden puhtaana pitäminen on tärkeää pumppaamon toiminnan kannalta. Huom! Näiden toimien suorittaminen vaatii erityistä varovaisuutta ja huolellisuutta:
 - a. Pumppaamossa on kaksi vippaa, eli pintakytkintä: alempi vipa (yleensä pumpun vieressä) käynnistää pumpun yläasennossa ja pysäyttää pumpun ala-asennossa. Ylempi

- vippa ohjaa ainoastaan pumppaamon häiriövaloa samalla periaatteella (huom. hälytysvipan toiminnassa on viive).
- b. Nosta käyntivippa ylös ja puhdistu se. Vippaan kertynyt lika estää vipan normaalin toiminnan ja on ehdottomasti yleisin syy huoltokäynteihin. Kokeile samalla vipan toimivuutta kallistamalla: kun pumpun nostaa sivuttain tai yläsalaisin (kuten nestepinta nostaisi sitä), niin pumpun pitäisi lähteä käyntiin. Kun vipan palauttaa takaisin alas (roikkumaan johdosta), tulisi pumpun pysähtyä. Käynnistyksessä ja pysähtymisessä saattaa olla pieni viive. Kun olet puhdistanut ja testannut vipan, palauta se takaisin omalle paikalleen kaivoon siten, että vippa pääsee liikkumaan vapaasti.
 - c. Nosta seuraavaksi hälytysvippa ylös (ylempi vippa), puhdistu se ja testaa toiminta. Mikäli hälytysvalo ei syty vaikka vippaa kääntää, vaihda lamppu. Palauta hälytysvippa takaisin paikoilleen
 - d. Mikäli vipat ovat vialliset, tulee vaihtotyö tilata ammattilaiselta.
 - e. Totea pumppaamon yleinen likaisuus: mikäli sisäpinnalla ja komponenteissa on runsaasti kertynyttä moskaa, tulisi kaivo pestä kokonaan
 - f. Sulje kaivon kansi huolellisesti.